

Takzvané Ptačí domky.

sklepení se nesl téměř nepřetržitě dětský pláč.

Ptačí domky

A když už jste se při cestě k městskému hradu dostali z náměstí, sejďte pár desítek metrů po schodech pod hradem dolů k potoku a pohlédněte opět vzhůru. Hradby už tu nenajdete, ale uvidíte takzvané Ptačí domky.

Na sebe nalepené malé domy, kvůli kterým do Úštěka pravidelně míří odborníci či studenti zabývající se architekturou. Jde o malebnou skladbu dřevěných a částečně zděných přístavků a sklípků, která postupně vznikala v první polovině devatenáctého století. V domech tehdy přebývali hlavně italscí dělníci, kteří stavěli nedalekou železnici.

Domky teprve na svou opravu čekají, ale vy už naproti nim můžete obdivovat malou zajímavou synagogu. Její poslední úprava pochází z devatenáctého století a její růžovooranžová fasáda dnes září do širokého okolí. Od synagogy je to opět jen pár metrů na náměstí. A protože jsme už jednou zmínili, že na děti bude čekat v Úštěku o jarmarku nespočet atrakcí, vypravte se za další.

Nedaleko synagogy na západním konci náměstí uvidíte zbytek staré brány. Zatímco budou děti pozorovat loutkové divadlo či se účastnit vědomostních soutěží, které pro ně v těchto místech bývaly a opět budou připraveny, vy se můžete na cedulce stavby z masivního zdiva dozvědět, že stojíte u zbytku jednoho z hlavních vstupů do středověkého a kdysi nebývale opevněného města. Tato brána

byla postavena na počátku 14. století v hradbách, které byly v době husitské ještě opatřeny obrannými baštami. Bezprostředně na bránu dnes navazuje řada takzvaných štitových domů, které byly postaveny někdy kolem roku 1350. V jednom z nich se dodnes dochovala i takzvaná černá kuchyně, ve všech pak cenné gotické sklepy.

Hrad Helfenburk

Zajímavostí najdete v samotném Úštěku mnohem více, ale bylo by asi chybou neupozornit návštěvníka města na atraktivní místa v okolí. Proto nenechte bez povšimnutí cedulku s turistickou značkou, která vás z východní části města láká na dva a půl kilometru vzdálený hrad Helfenburk. Někdy také nazývaný pro rozlišení od jihočeského hradu se stejným názvem Helfenburk u Úštěka nebo jen Hrádek.

Jde o pozoruhodnou památku. Ač se to dnes zdá neuvěřitelné, v době svého vzniku patřilo toto opevnění k největším v severních Čechách. Je jedno, jestli půjdete přímo na hrad údolím Rašovického potoka, nebo jen budete pozorovat krásu staveb z okolních skal, jistě však je, že vás Helfenburk zaujme. Už třeba jen proto, že hrad s hranolovou věží leží v údolí, nad jehož úroveň vyčnívá jen zmíněná věž sloužící dnes jako rozhledna. Jde tedy o umístění pro středověkou pevnost opravdu netypické. A pokud jsme v případě úštěckého hradu zmínili, že jde o cenný doklad středověkého šlechtického sídla v městském prostoru, zde je na místě zmínit, že Helfenburk je nejlépe zachovaný hrad, kte-

rý patřil pražskému arcibiskupství, a nejlépe dochovaný hrad z doby Václava I. Nenajdete sice už hradní paláce ani kapli, ale najdete čistý jen travou zarostlý prostor vně překvapivě nerozpadlých hradeb.

Ještě v polovině osmdesátých let minulého století byla na bráně kopie padacího mostu, který tu velkým nákladem zbudovali filmaři při natáčení snímku Dva na koni, jeden na oslu. Most byl opravdu výbornou atrakcí hlavně pro děti, protože díky důmyslnému zařízení jej dokázal spustit i nijak netrénovaný člověk. Pokud vystoupáte na věž, všimněte si v jedné z místností i dokonale zachované středověké toalety. O hrad se kromě archeologů starají už po několik desetiletí hlavně nadšenci, takže vstupné se platí dobrovolně.

Téměř neznámý levínský hrad

A protože se Českému středohoří říká kraj hradů a zámků a jen s mírnou nadsázkou řečeno, je zde hrad na každém →

AKCE VÍKENDU

Druhé úštěcké Velikonoce

Ve dne srpnového jarmarku jde o druhou největší událost roku. Na náměstí bude 19. dubna ohromný trh, kde mohou návštěvníci nejen nakupovat, ale třeba jen obdivovat dovednost lidí, kteří se věnují tradičním řemeslům. Pro děti organizátoři chystají bezpočet atrakcí, které souvisí hlavně s nadcházejícími svátky jara. Nachystána jsou divadla jak s živými herci, tak loutková. Na náměstí bude dostatek možností k občerstvení, zcela jistě se budou před gotickými domy péci selátka, tak jako při loňských prvních úštěckých Velikonocích. Opravdovým lákadlem ale budou hlavně všechny zdejší památky, protože o víkendu je chtějí organizátoři otevřít pro veřejnost, což jinak nebývá. Podívat se budete moci do středověkých sklepů, do kostela sv. Petra a Pavla, do Pikartské věže atd.

FOTO: JANA FRÖHLICHOVÁ

Růžovooranžová fasáda malé zajímavé synagogy září do širokého okolí.